

Kulaté stoly zaměřené na financování soustavy Natura 2000

Kulaté stoly byly pořádány v rámci projektu Jedna příroda, akronym projektu: LIFE-IP: N2K Revisited, č. projektu: LIFE17 IPE/CZ/000005.

Ministerstvo životního prostředí
Agentura ochrany přírody a krajiny

2023

Obsah

Úvod.....	3
1. Kulatý stůl: Předfinancování a kofinancování projektů.....	5
2. Kulatý stůl: Udržitelnost projektů a taxonomie EU.....	8
3. Kulatý stůl: Prioritizace ochrany přírody a potenciální zdroje financí.....	11
Závěr	13

Úvod

Aby mohlo dojít k efektivnímu nastavování zdrojů a řešení reálných problémů aktérů, je nutné zajistit také systematickou a pravidelnou komunikaci mezi administrátory a žadateli konkrétních programů. Obecně lze říci, že česká ochrana přírody má výrazný potenciál ke zlepšení v oblasti participace všech dotčených aktérů. Ačkoli dochází k postupnému zlepšování této situace, významná rozhodnutí mohou být přijímána v omezených skupinách bez dostatečné konzultace. Existuje však řada témat a procesů, kde by participativní přístup mohl přinést prospěch prostřednictvím dostatečné zpětné vazby a zvýšeného přijetí výsledků. Velmi vhodnou formou komunikace jsou kulaté stoly. Pořádání kulatých stolů Ministerstvem životního prostředí pro odbornou veřejnost a zainteresované subjekty přináší několik výhod:

- **Zpřístupnění informací:** Kulaté stoly umožňují sdílení informací a představení odborných znalostí mezi účastníky. Ministerstvo může představit své plány, politiky a projekty a poskytnout podrobné informace o otázkách životního prostředí.
- **Dialog a diskuse:** Kulaté stoly vytvářejí prostor pro otevřenou a konstruktivní diskusi mezi odborníky a zainteresovanými stranami. Účastníci mají možnost výměny názorů, přednesení svých stanovisek a vzájemného dialogu, což napomáhá širšímu porozumění různých perspektiv a nalezení společných řešení.
- **Identifikace problémů a významných témat:** Kulaté stoly umožňují identifikovat klíčové problémy a témata, kterým je třeba věnovat pozornost. Diskuse může odhalit nedostatky, překážky nebo potřeby v oblasti ochrany životního prostředí a navrhnout opatření nebo změny politiky.
- **Zapojení zainteresovaných stran:** Organizace kulatých stolů poskytuje příležitost zapojit různé zainteresované subjekty, jako jsou odborníci, vědecká obec, nevládní organizace, průmyslový sektor, místní komunity a veřejnost. To podporuje participaci a angažovanost těch, kteří jsou přímo dotčeni rozhodnutími v oblasti životního prostředí.
- **Zvýšení akceptace a podpory:** Diskuse a konsenzus dosažený na kulatých stolech mohou přispět k vyšší akceptaci a podpoře navrhovaných opatření. Účastníci mají možnost vyjádřit své názory, obavy a zájmy, což může vést k větší důvěře v proces rozhodování a snížení konfliktů.
- **Podpora transparentnosti a demokracie:** Pořádání kulatých stolů ministerstvem životního prostředí přispívá k transparentnosti a demokracii v procesu tvorby politiky. Účastníci mají přístup k informacím, možnost vyjádřit svůj názor.

V rámci projektu Jedna příroda byly organizovány celkem tři kulaté stoly. **Hlavním cílem bylo prodiskutovat prioritní témata financování soustavy Natura 2000 za účasti všech relevantních osob a subjektů, dále také zaznamenat problematické body ze strany administrátorů i žadatelů programů, vyslyšet návrhy řešení a komentáře k jejich uskutečnění, vyhotovit souhrn diskuze a výstupy využít jako podklad k dalšímu směřování aktivit v rámci projektu Jedna příroda.** Mediace a expertiza kulatých stolů byla zajištěna externím zhotovitelem – DH&P Conservation s.r.o. (Michael Hošek a Jan Dušek)¹. Zhotovitel má letité

¹ Webové stránky DH&P conservation s.r.o.: <https://www.dhpconservation.com/cs/domu/>

zkušenosti v oblasti ochrany biodiverzity a udržitelného využívání přírodních zdrojů, včetně mediace kulatých stolů na tato témata.

Koncept kulatých stolů byl za pomoci DHP Conservation vytvořen tak, aby co nejvíce reflektoval hlavní cíl, tedy prodiskutovat zvolená témata. Na jednotlivých setkáních bylo přítomno maximálně 25 osob, což se v závěru ukázalo jako nutné (čím více účastníků bylo přítomno, tím méně docházelo ke sdílení zkušeností všech přítomných). Výběr vhodných témat byl předmětem diskuse mezi organizátory a vybranými odborníky či stakeholdery. Cílem při výběru bylo, aby témata reflektovala nejen definované potřeby, ale i možnosti dosažení cílů (tedy témata, kde je reálné usilovat o změnu formou diskuse). Protože pokud jde o samotnou diskusi, je pochopitelné, že se nepředpokládalo, že by mohla vést k průlomovým řešením. S ohledem na témata byli vybíráni konkrétní účastníci, jak ze státní, nevládní, tak soukromé sféry. Na základě závěrečného expertního shrnutí (viz. dále) lze vyhodnotit kulaté stoly jako úspěšné, přičemž tento (doposud relativně nekonvenční) koncept se na základě zpětné vazby zúčastněných expertů ukázal jako hodný dalšího rozvíjení.

Pro úspěšnou diskusi je stěžejní účast jednotlivých aktérů, proto bychom zde velmi rádi poděkovali všem účastníkům, kteří přijali pozvání na kulaté stoly a vnesli do diskuse své cenné podněty a zkušenosti.

1. Kulatý stůl: Předfinancování a kofinancování projektů

První kulatý stůl se uskutečnil 20. října 2022. Hlavním tématem bylo **předfinancování a kofinancování projektů**. Toto téma bylo zvoleno na základě proběhlého dotazníkového šetření v rámci Analýzy dostupných zdrojů financování soustavy Natura 2000. Z tohoto dotazníkového šetření mimo jiné vyplynulo, že subjekty jsou při předfinancování a kofinancování projektů často odkázány na vlastní zdroje a výše kofinancování je, zejména pro menší žadatele, dosti limitující.

Mezi účastníky bylo 13 zástupců státní správy (SFŽP, AOPK ČR, MŽP, NP České Švýcarsko, MF), 5 zástupců NNO (Rezekvítek, z.s, ČSO, Pražská pastvina, Beleco, z.s, ČSOP), 4 zástupci soukromého/bankovního sektoru (NRB, Raiffeisenbank, Česká Spořitelna, NaturaServis) a 1 zástupce výzkumného sektoru (ČZU). V druhé části kulatého stolu byli účastníci na dobrovolné bázi rozděleni do dvou skupin. Jedna skupina diskutovala k tématu věcného zaměření zdrojů a jejich dostatečnost z hlediska praktické péče o území Natura 2000. Druhá skupina pak vedla diskuzi k tématu administrativních a procesních požadavků včetně předfinancování a kofinancování.

Závěry

1. Základním problémem je kofinancování projektů, pokud je toto vyžadováno ve větším než 10 % objemu. Pro menší organizace je i 10 % kofinancování významnou překážkou a limitem pro realizaci nákladnějších projektů.
2. Dalším významným problémem také je, že OOP, zodpovědné za péči o soustavu Natura 2000, na péči nedostávají finance přímo do svého rozpočtu (především AOPK ČR a NP) a musí o finance žádat z různých zdrojů; výsledkem je nejistota (i z roku na rok) a nárůst složitosti administrace. Obojí se druhotně přenáší na externí zhotovitele, tj. i NNO.
3. Projekty je nutné často předfinancovat, protože platby jsou prováděny až po provedení činností, a to často s velkým zpožděním. Implementujícím subjektům proto často nezbyvá jiná možnost než takové období překlenout půjčkou.
4. Dojem spolupracujících a péči zajišťujících subjektů (NNO a privátní firmy či jednotlivci) je takový, že státní správa v nich nevidí partnera, ale potenciální riziko ve zneužití prostředků. Avšak OOP samy nemají fyzicky péči v terénu provádět (až na výjimky, např. NP), a tedy tyto subjekty (např. NNO) k provedení činností potřebují. v systému chybí důvěra a partnerský přístup. Kontrolní orgány se často zaměřují na administrativní detaily a efekt opatření pro přírodu pomíjejí. Na druhou stranu jsou úředníci povinni dohlížet jak na účelnost, tak na správnost administrace projektů, neboť zacházejí s veřejnými prostředky.
5. Udržitelnost projektů (včetně následné péče) souvisí s nevhodností provádění opatření „projektovým přístupem“.
6. Namísto aby se administrativa zjednodušovala, naopak nabývá na objemu.
7. Obecně je problém u Programu péče o krajinu – limit kalendářního roku.
8. Pozitivem je dostatek odborných dat (průzkumy, monitoring) a relativní dostatek financí na obnovné činnosti (např. revitalizace) oproti prostředkům využitelným na trvalou péči.
9. Musí docházet k průběžnému i periodickému vyhodnocování čerpání programů z hlediska efektivity v jednotlivých regionech a podle typů opatření. Více akcentována by měla být ochrana biotopů. Využití hodnocení ekosystémových služeb není užitečnou cestou.

10. Program péče o krajinu a MaS (Podprogram 115 022 - Správa nezcizitelného státního majetku ve zvláště chráněných územích) zasluhují být mezi mandatorními výdaji státu v rámci státního rozpočtu, zatím je nejistota výše financí pro každý rok.
11. Slabinou v systému nastavování a administrace finančních programů je slabá komunikace státní správy a krajských úřadů.
12. Podceňována je udržitelnost projektů, odpovědnost je nechávána na žadatelích.
13. Problémem před podáváním žádostí je složitá vlastnická struktura udržovaných lokalit.
14. Je velký potenciál v soukromé sféře v rámci společenské odpovědnosti firem. Soukromé firmy se zatím soustředí zejména na výsadbu stromů (fixace uhlíku + nedostatečné povědomí o potřebných aktivitách). Je třeba správně nasměrovat tzv. „biodiversity offsets“ (uhlíkové kompenzace). Je šance také dále využívat kapacit dobrovolnické práce velkých firem.
15. Program LIFE je dobrým nástrojem i díky provázání s měkkými činnostmi (osvěta, monitoring atd.) a možnosti pořízení movitého majetku a pozemků. Je určen zejména pro zkušené žadatele, je třeba se vyrovnat s vysokým kofinancováním (i za pomoci MŽP).
16. Půjčky, poskytované bankovním sektorem, mají stejné podmínky jako pro jiné žadatele a pouze lepší úročení (v současnosti přibližně 8-9 %). Banka vždy hledí na profit a zároveň solventnost žadatele, zároveň podléhá striktním zákonným regulacím. Půjčky jsou ale obecně vnímány jako nefunkčnost dotačního systému, a neměly by být v ideálním případě vůbec potřeba. Ideální v případě půjček by bylo zřízení obdobného modelu, jakým je v sektoru zemědělství Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (mohl by něco takového poskytovat SFŽP?).
17. Státní fond životního prostředí dle žadatelů nevychází vstříc při efektivní administraci, velmi špatné zkušenosti jsou se systémem AIS. Ten je nepřesný, a jeho struktura někdy neodpovídá možnostem čerpání. Doporučením účastníků je řešit pozici a aktivity SFŽP jako celek z hlediska nastavení systému.
18. OPŽP by zasluhoval samostatný kulatý stůl. Jako pozitivní příklad lze ale jistě použít formu administrace malých projektů do 5 milionů Kč (administrace zajišťována AOPK ČR).
19. PPK: Termíny výzev by měly být posunuty i na podzim s hodnocením dostatečně brzy na to, aby bylo možné vybraná opatření realizovat v následujícím roce brzy na jaře. Aktualizace nákladů obvyklých opatření je třeba provádět průběžně a včas. Problémem je, že některá neobvyklá opatření se finanční náročností vymykají, je třeba počítat s výjimkami (možnost zvýšených odůvodněných cen). Navrhuje se zvýšit finanční limit na jeden projekt. Čestná prohlášení vlastníků: navrhuje se v průběhu administrace je nevyžadovat vůbec, ale otázku vlastnických vztahů řešit pouze v případě, že vlastník něco rozporuje (vzor zemědělských dotací).
20. Národní plán obnovy je stále v jednání, ale jako základní problém při případné implementaci se jeví uznatelnost DPH. MŽP se snaží, aby případné neuznání nedopadalo na žadatele. Zároveň je třeba mít seznam možných žadatelů dostatečný, aby neomezoval kapacity, které jsou pro realizaci v ČR k dispozici.

V úplném závěru byla účastníky identifikována možná **další témata na kulaté stoly**, tedy témata, která jsou pro účastníky aktuálně prioritní v této oblasti:

- Projekty s participací korporátní a soukromé sféry

- Natura 2000 a vazba na EU Taxonomii
- Natura 2000 a její pozice při implementaci Strategie EU pro biologickou rozmanitost 2030 a projednávaného návrhu nařízení o obnově přírody
- Priority obnovy bezlesí
- Kvalita versus cena při veřejných zakázkách

2. Kulatý stůl: Udržitelnost projektů a taxonomie EU

Druhý kulatý stůl se uskutečnil 30. ledna 2023. Hlavním tématem byla **udržitelnost projektů**. Toto téma bylo zvoleno na základě závěrů z prvního kulatého stolu (závěr 12). Z prvního kulatého stolu vyplynul také podnět na doplňující téma **taxonomie EU**².

Mezi účastníky bylo 13 zástupců státní správy (MŽP, AOPK, SFŽP, KRNP), 3 zástupci krajských úřadů (Středočeský kraj, Liberecký kraj) 3 zástupci NNO (Pestré Polabí a.s., REVITACZ o.p.s., WWW CEE), 1 zástupce finančního sektoru (International Sustainable Finance Centra) a 1 zástupce výzkumného sektoru (COŽP).

Udržitelnost projektů

Udržitelnost projektu je doba, po kterou musí příjemce udržet výstupy projektu v souladu s čl. 65 obecného nařízení nebo v souladu s nastavením podmínek výzvy ze strany řídicího orgánu. Pokud je pro daný projekt udržitelnost relevantní, je příjemce podpory zavázán k plnění podmínek udržitelnosti v právním aktu o poskytnutí/převodu podpory, ve kterém poskytovatel podpory dobu udržitelnosti blíže specifikuje. Dodržení závazku udržitelnosti může být předmětem kontroly ze strany příslušných institucí. Při nesplnění povinnosti udržitelnosti může být příjemci v krajním případě uloženo vrácení podpory nebo její části.³ Doba udržitelnosti je zpravidla 5 let ode dne ukončení fyzické realizace projektu. Udržitelnost operací, tj. projektů spolufinancovaných ze Strukturálních fondů EU, je ošetřena v čl. 57 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.

Taxonomie EU a zásada „významně nepoškozovat“

Taxonomie EU přináší jednotný rámec pro klasifikaci udržitelných ekonomických aktivit a přispívá k mobilizaci soukromého kapitálu. Nový mechanismus ochrany životního prostředí má zajistit, aby investice neměly škodlivý dopad a byly v souladu s cíli Zelené dohody EU. Každé navrhované opatření proto musí splňovat kritéria DNSH vůči environmentálním cílům dle čl. 17 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 („nařízení o Taxonomii EU“).

Jedním z šesti cílů taxonomie EU je ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémů. Nařízení EU č. 852/2020 o taxonomii EU pro udržitelné finance představuje společně s nařízeními v přenesené pravomoci (tzv. delegovanými akty) konkrétní technická screeningová kritéria, za kterých lze považovat hospodářskou činnost a investice za environmentálně udržitelné, taxonomie je závazná pro označování zelených investic na finančních trzích a reporting nefinančních informací či reporting o udržitelnosti ze strany vymezených obchodních společností. Působnost taxonomie **nezahrnuje veřejnou podporu** a v rámci legislativy EU fondů, případně rozpočtu EU, je využíván pouze **koncept zásady „významně nepoškozovat“ životní prostředí (DNSH – do no significant harm)** a kritéria taxonomie představují nepovinný referenční rámec⁴. Nařízení (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021

² Nařízení EU č. 852/2020 o taxonomii EU pro udržitelné finance

³ <https://www.dotaceeu.cz/cs/informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/u/udrzitelnost-projektu>

⁴ [Environmentální podmínky při čerpání EU fondů - Ministerstvo životního prostředí \(mzp.cz\)](#)

o Nástroji pro oživení a odolnost dle kterého ČR zpracovala Národní plán obnovy (NPO), stanoví, že žádné opatření zahrnuté do NPO by nemělo vést k významnému poškozování environmentálních cílů.

Kritéria pro ochranu a obnovu biologické rozmanitosti a ekosystémů

Komise 13. června 2023 předložila nový balíček opatření, která rozvíjejí základy evropského rámce udržitelného financování a dále je upevňují. Návrh konkrétně obsahuje akty v přenesené pravomoci týkající se taxonomie EU. Jde o nový soubor kritérií taxonomie EU pro hospodářské činnosti, které významně přispívají k jednomu nebo několika environmentálním cílům nesouvisejícím s klimatem. Z perspektivy projektu Jedna příroda je stěžejní **soubor kritérií pro ochranu a obnovu biologické rozmanitosti a ekosystémů**⁵.

Akty v přenesené pravomoci týkající se taxonomie EU jsou v zásadě schváleny, a jakmile budou k dispozici překlady do všech úředních jazyků EU, budou přijaty a předány Evropskému parlamentu a Radě k jejich přezkumu (ve čtyřměsíční lhůtě, kterou lze jednou prodloužit o další dva měsíce). V platnost by měly vstoupit v **lednu 2024**.

Závěry

1. **Udržitelnost projektů je aktuálním tématem**, na které je potřeba odpovídajícím způsobem reagovat.
2. Jedním z možných řešení by bylo vyhotovení „**manuálu k udržitelnosti**“ v rámci resortu MŽP. A to nejen projektově, ale také z hlediska různých typů aktivit. Je zjevné, že udržitelnost je definována nejednotně, a často není definována dostatečně vůbec, a přesto je i v takových případech vyžadována. V druhém kroku by bylo vhodné provázat pravidla udržitelnosti s věcnými cíli v příslušných resortních koncepcích.
3. Dále by bylo vhodné **provázat pravidla udržitelnosti s věcnými cíli** v příslušných resortních koncepcích – existují sice dílčí strategie, ale ty dlouhodobou stabilitu ve vztahu k udržitelnosti systematicky neřeší.
4. Není ojedinělý názor, že celý **systém ochrany přírody** ve vztahu k finančním nástrojům **není dlouhodobě udržitelný** (ale v tomto směru nezazněly žádné návrhy na konkrétní kroky ke zlepšení).
5. Z významné míry je pro zajištění udržitelnosti problém **nedostatečné spolupráce** správců státního majetku, případně zjevně nadbytečná byrokracie, která ubírá kapacity na reálné řešení projektů, včetně zajištění udržitelnosti.
6. Udržitelnost je na základě výše uvedených skutečností chápána pragmaticky na úrovni projektů, aby byla pro realizátory uchopitelná.
7. **Taxonomie EU je relativně nový rámec** přijatý na úrovni EU. V oblasti ochrany přírody v České republice, stejně jako v ostatních členských státech EU, je **stále v procesu implementace**.

⁵ https://finance.ec.europa.eu/system/files/2023-06/taxonomy-regulation-delegated-act-2022-environmental-annex-4_en_0.pdf

8. Nařízení EU o taxonomii bylo přijato v červnu 2020 a vstoupilo v platnost 12. července 2020 a nyní probíhá překlad a přezkum delegovaných aktů. Jakmile jsou akty v přenesené pravomoci přijaty, jsou účastníci finančního trhu povinni zveřejňovat informace o tom, do jaké míry jsou jejich hospodářské činnosti v souladu s kritérii taxonomie EU.
9. V České republice, stejně jako v jiných členských státech EU, zahrnuje implementace taxonomie EU změny finanční regulace, požadavků na výkaznictví a investičních postupů. Účastníci finančního trhu musí porozumět požadavkům taxonomie EU a odpovídajícím způsobem upravit své postupy.
10. Z hlediska ochrany přírody mají stěžejní význam **kritéria taxonomie EU pro zachování biologické rozmanitosti**. Kritéria vyžadují, aby hospodářské činnosti prokázaly, jak zabraňují významnému poškození biologické rozmanitosti a jak přispívají k ochraně, obnově a udržitelnému využívání přírodních zdrojů.
11. Celkově, i když taxonomie EU dosud nebyla v České republice plně implementována, očekává se, že **bude mít významný dopad** na financování ekonomických činností souvisejících s ochranou přírody a také na požadavky na podávání zpráv a zveřejňování pro účastníky finančního trhu.
12. Na druhou polovinu července 2023 je svoláno v rámci **MŽP koordinační jednání** k aktivitám týkajících se zeleného rozpočtování a jiného hodnocení fiskálních výdajů, kde se rovněž projednává téma taxonomie EU a principu DNSH.
13. V tuto chvíli jsou hlavní zdroje (OPŽP a další) s přístupem v rámci Taxonomie harmonizovány. Neočekává se, že by měla mít Taxonomie vliv na projekty a jejich udržitelnost v blízké budoucnosti. Nicméně je dobré využít potenciálu, který může přinést, zejména v souvislosti vztahu soukromého sektoru a OP.

3. Kulatý stůl: Prioritizace ochrany přírody a potenciální zdroje financí

Třetí kulatý stůl se uskutečnil 6. března 2023. Hlavním tématem byla **prioritizace v ochraně přírody** ve stínu nedostatku financí. Toto téma bylo zvoleno na základě aktuálních potřeb resortní organizace (AOPK).

Mezi účastníky bylo 13 zástupců státní správy (MŽP, AOPK, KRNAP, NP Podyjí), zástupci krajů, neziskového, soukromého a akademického sektoru se neúčastnili. Tento kulatý stůl byl interní diskusí v rámci resortu MŽP. Plánem nebylo dosáhnout v diskusi konkrétního směru, ale sdílet základní informace o současném stavu v diskutovaných tématech, a zároveň sdílet myšlenky z hlediska možného vývoje i mimo tradiční, tj. doposud využívané, nástroje.

Prioritizace v ochraně přírody je klíčovým faktorem pro úspěšnou implementaci a udržitelnost soustavy Natura 2000. Tímto přístupem se zajišťuje, že nejceněnější a nejohroženější lokality mají zajištěnou adekvátní péči. Systém prioritizace, vzniká v rámci projektu Jedna příroda a pracuje s více kritérii, například při prioritizaci rozhoduje rozloha lokality, nutnost aktivní péče, reálná ochrannost a další. Výsledný stupeň priority nemusí vždy znamenat nejvyšší vzácnost, např. biotopu, může znamenat, že pokud o biotop není dostatečně pečováno, tak je jeho zánik nenávratný, či je jeho obnova velmi finančně náročná. Prioritizace tedy vede k efektivnímu využití financí.

V rámci kulatého stolu byl také diskutován potenciál využití dalších finančních nástrojů v rámci financování soustavy Natura 2000. Kromě stávajících finančních zdrojů, jako jsou evropské fondy a národní rozpočty, existují další možnosti, které mohou přispět k finanční udržitelnosti. Mezi tyto nástroje patří:

- **Soukromé investice:** Spolupráce se soukromým sektorem může poskytnout další finanční zdroje. Investice od firem a podnikatelů s ekologickým zaměřením mohou být využity pro financování projektů péče o EVL a PO. Spolupráce se soukromými společnostmi a organizacemi může vést k poskytování sponzorských darů, grantů a dalších forem finanční podpory. Veřejně-privátní partnerství může být také využito pro společné financování projektů péče o přírodu.
- **Dobrovolnické programy:** Využití dobrovolníků jako zdroje pracovní síly při péči o přírodu může snížit náklady a zvýšit efektivitu. Dobrovolníci mohou přispět svým časem, znalostmi a dovednostmi, čímž se uvolní finanční prostředky pro jiné aktivity.
- **Crowdfunding:** Získání finančních prostředků od veřejnosti prostřednictvím crowdfundingových kampaní může být účinným způsobem financování konkrétních projektů souvisejících s ochranou přírody.

Závěry

1. **Systém prioritizace** je aktuálně vyvíjen v rámci projektu Jedna příroda, postupně dochází k praktickému využití v resortu AOPK.

2. V oblasti prioritizace aktivní péče je pozitivní, že vzhledem k silné datové základě české ochrany přírody je možné **plánovat opatření systematicky** a na základě nejen praktických, ale i vědeckých podkladů. Zároveň je pozitivním cílem propojit více odbornou prioritizace s evidencí prostřednictvím ISOP 2.
3. MŽP je doposud schopno **flexibilně využívat prostředky** z různých zdrojů a kombinovat je (především kohezní fondy EU a národní zdroje). Ovšem tento systém je poměrně „křehký“ a nedá se v něm dostatečně plánovat na dlouhá období.
4. Úkolem MŽP je v rámci státního rozpočtu **vyjednat dostatečný finanční objem** a vyhovující strukturu prostředků tak, aby to odpovídalo minimálně nezbytným výdajům do budoucna. Taková jednání je třeba dobře připravit na odborné úrovni, ale vést je především na úrovni politické.
5. **Financování NP není uspokojivě vyřešeno** a není do budoucna udržitelné, je potřeba začít s debatou a možnou realizací zpoplatnění vstupu do chráněných území (je nutné, aby MŽP tuto tematiku otevřelo a o zajištění financí NP reálně diskutovalo).
6. Dá se očekávat, že **objem prostředků na financování přírody a krajiny se bude snižovat**, ačkoli požadavky na implementaci unijní legislativy naopak narůstají.
7. Je zásadní **zajistit efektivitu čerpání dostupných zdrojů** a zároveň zajistit vyšší míru financování z národních a soukromých zdrojů.
8. Financování dalších potenciálních zdrojů (soukromé investice, dobrovolnické programy, Crowdfunding) může být **velmi nestabilní**, a tedy jen částečně zajišťující dlouhodobé a udržitelné zajištění péče. Primární je podpora státu.

Závěr

Kulaté stoly jsou vhodnou platformou jak pro interní resortní, tak i meziresortní jednání. Zároveň jsou vhodnou platformou pro širší diskusi s odbornou veřejností, neziskovým, bankovním a akademickým sektorem. Základní otázkou je, zda a jak pokračovat v tomto procesu. Jako možnosti se nabízejí následující:

- Ustanovit „tradici“ kulatých stolů v rámci projektu, což zajistí pevný rámec a současně sníží skeptický pohled vůči výsledkům z nich vyplývajících (což se stalo v tomto konkrétním případě).
- Po určité době pořádat kulaté stoly jako standardní komunikační nástroj v rámci běžné operativy.
- Implementovat kulaté stoly nejen jako akce s širokou účastí zástupců, ale také jako interní ministerské nebo resortní akce, kde se za moderace nezávislých expertů diskutují průřezová témata. Tento přístup je již běžný v některých firmách a má dobrou zkušenost s vyšší akceptací výsledků takových jednání.